

Голда М.
аспірант, Західноукраїнський
національний університет

Ронська О.
доцент кафедри безпеки
та правоохоронної діяльності,
Західноукраїнський національний
університет

Мазур А.
студентка юридичного факультету,
Західноукраїнський національний
університет

АНАЛІЗ ПРАВОВИХ ПЕРЕДУМОВ ЕКОНОМІЧНИХ АСПЕКТІВ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Перед Україною сьогодні стоять нові виклики та надзвичайно складні завдання. Протистоячи різним проявам гібридної, а потім і широкомасштабної війни, розв'язаної Російською Федерацією, стало зрозуміло, що наша країна постала перед життєвою необхідністю захистити фундаментальні національні цінності – незалежність, територіальну цілісність і суверенітет держави, свободу, права людини і верховенство права, добробут, мир і безпеку – та забезпечити ефективне функціонування сектору безпеки і оборони у стислі строки в умовах обмежених ресурсів. Запорука успішної протидії широкомасштабній зовнішній агресії та сталого розвитку інформаційного суспільства в Україні сьогодні полягає не лише у збільшенні технологічних можливостей інформаційного обміну, а й у глибокому усвідомленні всіма суб'єктами інформаційних відносин необхідності вжиття всіх заходів для захисту інформаційних ресурсів та забезпечення інформаційної безпеки держави [2, с. 46], що неможливо без чіткого розуміння сутності інформаційної безпеки.

Інформаційна безпека стає однією з найважливіших складових національної безпеки в умовах сучасного цифрового світу. Україна, як і багато інших країн, змушена стикатися з викликами та загрозами, пов'язаними з інформаційною безпекою, особливо у контексті економічних аспектів. Аналіз правових передумов у формуванні інформаційної безпеки дозволяє краще зрозуміти поточний стан та визначити напрямки подальших дій для забезпечення стійкості економічних систем країни. [2]

Україна, подібно багатьом іншим країнам, стикається зі складнощами, пов'язаними з інформаційною безпекою. Це включає в себе кібератаки на державні установи, корпорації та громадянські організації, крадіжки конфіденційної інформації, втручання в електронні вибори та інші прояви кіберзагроз [1]. Ці атаки можуть мати серйозні наслідки для економіки країни, включаючи втрати фінансових ресурсів, порушення бізнес-процесів та втрату довіри інвесторів.

Україна вживає різноманітні заходи для захисту інформаційної безпеки, які базуються на законодавчому регулюванні [3]. Наприклад, "Стратегія національної безпеки України" та "Концепція національної безпеки України" визначають основні напрямки діяльності у цій сфері. [4] Крім того, прийнято ряд законів, таких як "Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах" та "Про кібербезпеку", які регулюють питання захисту інформації та боротьби з кіберзагрозами [2].

Однак, необхідно визнати, що існуючі закони та стратегії можуть потребувати оновлення та удосконалення для врахування сучасних викликів у сфері інформаційної безпеки. Зокрема, це стосується швидкого темпу розвитку технологій, нових видів кіберзагроз та змін у міжнародному політичному та економічному середовищі.

Слід зазначити, що необхідним елементом створення системи забезпечення інформаційної безпеки країни буде формування її мети. Мета функціонування системи забезпечення інформаційної безпеки – це створення необхідних економічних і соціокультурних умов, а також правові організаційні механізми формування й ефективного використання інформаційних ресурсів у всіх сферах життя громадян

Ефективне забезпечення інформаційної безпеки є ключовим для стабільного функціонування економіки. Кібератаки та порушення інформаційної безпеки можуть призвести до серйозних втрат для бізнесу, зокрема до втрати конфіденційної інформації, облікових даних клієнтів та фінансових ресурсів [2]. Це може негативно вплинути на інвестиційний клімат країни та загрозити економічній стабільності.

З міркувань економічної безпеки, важливо розвивати ефективні механізми захисту інформації та реагування на кіберзагрози. Це може включати в себе створення кіберзахисту важливих інфраструктурних об'єктів, вдосконалення законодавства щодо кібербезпеки, підвищення обізнаності та навичок працівників у сфері інформаційної безпеки та розвиток партнерства між державними та приватними секторами [1].

Отже, аналіз правових передумов у формуванні інформаційної безпеки в Україні виявляє важливість розвитку ефективної системи захисту інформації для забезпечення стійкості економіки країни. На шляху досягнення цієї мети важливо поєднувати законодавче регулювання, розвиток технологій та підвищення обізнаності суспільства. Тільки таким чином Україна зможе ефективно протистояти сучасним викликам у сфері інформаційної безпеки та забезпечити стійкий економічний розвиток країни.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Дубов Д. Сучасні тренди кібербезпекової політики: висновки для України. Національний інститут стратегічних досліджень. 2019. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/nacionalna-bezpeka/suchasni-trendi>

2. Інформаційна безпека: сучасний стан, проблеми та перспективи: Матеріали I науково-практичної конференції. 20 вересня 2019 р., м. Київ. Упоряд. : В. М. Фурашев, С. Ю. Петряєв. Київ : Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» Вид-во «Політехніка». 2019. 124 с.

3. Ліпкан В.А., Харченко Л.С., Логінов О.В. Інформаційна безпека України:

Глосарій. К.: Текст, 2004. 136 с.

4. Присяжнюк М.М. Інформаційна безпека України в сучасних умовах. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Військово-спеціальні науки. 2013. Вип. 30. С. 42–46.

УДК 347.77

Яворський І.,
*аспірант, Західноукраїнський
національний університет*

Чорна А.,
*студентка юридичного факультету,
Західноукраїнський національний
університет*

ДО ПИТАННЯ ПРО НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОМПЕНСАЦІЇ ЯК ЕЛЕМЕНТУ СИСТЕМИ ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Як каже Добровольська К. Л., «Двадцять перше століття характеризується епохою науково-технічного прогресу, що супроводжується переходом суспільства до суспільства інформаційного типу. В час коли знання та інформація об'єднуються в єдиний інформаційний простір, питання охорони та захисту прав щодо об'єктів інтелектуальної власності все більш стають актуальними» [1].

Інтелектуальна власність є важливим ресурсом в сучасному світі, створюючи стимул для творчості та інновацій. [2] Захист прав на інтелектуальну власність не лише сприяє розвитку творчості та інновацій, але і забезпечує справедливість для її власників. Одним з ключових елементів системи захисту прав інтелектуальної власності є нормативно-правове забезпечення компенсації за порушення цих прав [3].

Як охорона, так захист прав інтелектуальної власності, що є одним із елементів охорони, відіграють на сьогоднішній день визначальну роль для досягнення високого економічного та соціального розвитку будь-якої держави, а відтак потребують належного правового регулювання. Законодавча база у досліджуваній сфері охоплює широкий перелік нормативно-правових актів різної юридичної сили та різних статусів (загального та спеціального законодавства).

Так, особлива роль відведена конституційно-правовому регулюванню питань інтелектуальної власності. І це пояснюється тим, що від конституційно-правового регулювання бере свій початок галузеве-правове регулювання. Причому норм Конституції абсолютно достатньо, щоб сформувати цілісну систему правового регулювання нижчого рівня. Нагадаємо, що Конституцією України визначено право кожного «володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності»;